

Mødet den 5te Januar.

^{257/96.} I Sagen angaaende Indlemmelsen af Marselisborg fremlagdes der følgende gennem Amtet under 21. f. M. modtagne Kommunikation af Indenrigsministeriets Skrivelse af 20de f. M., hvorved det meddeles, at Indlemmelsen ved fgl. Resolution af 7de f. M. er bevilget fra den 1ste Januar 1899 at regne.

Denne Skrivelse, der toges til Efterretning, er saahdende:

„Ut det paa Indenrigsministeriets derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling har behaget Hans Majestæt Kongen under 7de d. M. allernaadigst at bifalde, at en Del af Marselisborg Hovedgaard med flere Ejendomme i Biby Sogn fra den 1ste Januar 1899 at regne saavel i verdslig som i geistlig Henseende indlemmes i Aarhus Købstad, det skulde man, idet man vedlægger nogle Astryk af den derom udfærdigede Bekendtgørelse af 12te d. M. tjenstligt melde til Efterretning og videre fornøden Bekendtgørelse under Henvisning til Amtets Skrivelse af 12. f. M.

Det tilføjes, at Indlemmelsen sker paa følgende af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet stillede, af Aarhus Byraad tiltraadte Vilkaar, nemlig:

1. at Aarhus Kommune fra Indlemmelsens Dato at regne udreder 1800 Kr. aarligt til Bønning af en ordineret Medhjælper hos Sognepræsten ved St. Pauls Kirke, imod at denne fra samme Dato giver Afkald paa det personlige Tillæg af 200 Kr. aarlig, han hidtil har oppebaaret fra Kommunen, men til Bengæld oppebærer de præstelige Indtægter af den indlemmede Del af Biby Sogn med Undtagelse af Tienden, der fremdeles ydes

- til Sognepræsten i Viby, medens derimod det til denne ydede Brændselsdeputat fra Marselisborg bliver fremtidig at yde til Sognepræsten for St. Pauls Menighed, dog at det afløses med en fast Ydelse af 85 Kr. aarlig.
2. at Kommunen fra Indlemmelsens Dato udreder til den nuværende Lærer i Viby for hans Embedstid som Erstatning for Afsvaen af Offer og Accidenser af Kunstvej- og Marselisborgdistriktet et Beløb af 144 Kr. aarlig.
 3. at Kommunen tilpligtes, om forlanges, paa en af de gejstlige Autoriteter godkendt Plads i det indlemmede Distrikt uden Vederlag at udlægge den fornødne Byggegrund for en Kirke og at yde et Tilskud af 25,000 Kr. til denne Kirkes Opførelse.
 4. at Kommunen tilpligtes, naar Spørgsmaal om Forøgelse eller Udvidelse af Kirkegaardens areal i Aarhus opstaar, paa Forlangende af de gejstlige Autoriteter at udlægge det fornødne Areal til en Kirkegaard i det indlemmede Distrikt.
 5. at Kommunen tilpligtes, saafremt en Udvidelse af St. Pauls Kirke maatte blive anset for fornøden, at overtage Garantien for Forrentning og Afdragning af det Laan, som Kirken i denne Anledning maatte se sig nødsaget til at optage, og hvis Forrentning og Afdragning maatte ske ved Vigning paa Menighedens Medlemmer; af Hensyn til en saadan eventuel Udvidelse af Kirken bør Kommunen, forinden endelig Bestemmelse træffes om Brunsgades Forlængelse, forbi St. Pauls Kirke, forelægge Planen til Forlængelsen for Kirkeministeriet, der paa sin Side forpligter sig til, saavidt muligt, ikke at lægge Hindringer i Vejen for den nævnte Gades Forlængelse;
 6. at Kommunen tilpligtes, saafremt et residerende Kapellani for St. Pauls Menighed maatte blive oprettet i Stedet for Embedet som ordineret Medhjælper, og der til samme i Henhold til den af forannævnte Mini-

sterium med allerhøjeste Bemyndigelse d. 5. November 1886 approberede Overenskomst om Afløsning af Højtidsoffer i Aarhus Købstad maatte blive henlagt $\frac{1}{3}$ af Afløsningsvederlaget samt $\frac{1}{3}$ af Offer og Accidenjer af St. Pauls Sogn, foruden Konfirmandoffer og Betaling for Vigtaler, til Supplering af Sognepræstens og den residerende Kapellans Lønninger til henholdsvis 5000 Kr. og 3000 Kr. foruden Konfirmandoffer og Betaling for Vigtaler, at tilskyde det fornødne Beløb, dog ikke udover 1800 Kr. aarlig.

7. at Kommunen tilpligtes, saafremt Ansættelsen af en ordineret Medhjælper ved Siden af Sognepræsten og den residerende Kapellan i St. Pauls Sogn maatte blive fornøden, eller saafremt en Deling af St. Pauls Sogn maatte blive besluttet, fremdeles at tilskyde de fornødne 1800 Kr. aarlig til Præstelønningerne i de tvende Sogne, dog at Lønningerne herved — affet fra Konfirmandoffer og Betaling for Vigtaler — ikke bringes op over 5000 Kr. for en Sognepræst, 3000 Kr. for en residerende Kapellan og 1200 Kr. for en ordineret Medhjælper;
8. at Kommunens hidtidige faste Lønningsbidrag til Sognepræsten for St. Pauls Menighed, 600 Kr. aarlig, vedblivende ydes i den nuværende Præsts Embedetid, hvorimod efter Embedsledighed i St. Pauls Sognekald Lønningsbidraget kan bortfalde helt eller delvis, naar ved samme Sognepræstens Indtægter, beregnede som foran angivet, vilde komme til at overstige 5000 Kr.“

Den i foranstaaende Skrivelse omtalte Bekendtgørelse fra Indenrigsministeriet af 12te j. M., der er optagen i Lovtidsenden for 1898 N. Side 573, lyder saaledes:

Paa Indenrigsministeriets derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 7. d. M. allernaadigst at bifalde:

at følgende Ejendomme og Arealer i Viby Sogn fra

den 1. Januar 1899 at regne jaavel i verdselig som i geistlig Henseende indlemmes i Aarhus Købstad, nemlig:

1. Den Del af Marselisborg Hovedgaard, der ligger samlet i Biby Sogn, bestaaende af Matr.-Numrene 1 a, 1 c, 1 d, 1 e, 1 g, 1 h, 1 k, 1 r, 7 a, 1 i, 1 l, 1 m, 7 b, samt Matr.-Nr. 99 af Biby og Terp Byer;
2. Aarhus Amts Sygehus med Grund, Matr.-Nr. 4 m og 4 n;
3. Det saakaldte Kunstvejdistrift, omfattende Matr.-Numrene 4 aa, 4 ab, 4 ac, 4 ad, 4 z, 4 ae, 4 af, 4 ag, 4 ah, 4 ai, 4 ak, 4 al, 4 am, 4 an, 4 ao og 4 au, 4 ap, 4 aq, 4 ar, 4 as, 4 at, 4 av, 4 ax, 4 ay, 4 az og 4 aø, 4 aæ, og 4 ba, 4 b, 4 bb, 4 bc, 4 be, 4 bd, 4 c, 4 d, 4 bf, 4 e, 4 o, 4 p, 4 q, 4 r, 4 s, 4 t, 4 u, 4 v, 4 x, 4 y, 4 æ og 4 ø.

Der er derhos allernaadigst indrømmet en Frist af 15 Aar fra Indlemmelsen at regne med Gennemførelsen af Købstadlovgivningens Byggeforskrifter med Hensyn til de paa det saakaldte Kunstvejdistrift værende Bygninger, ligesom det endvidere er tilladt, at de i Følge Sundhedslovgivningen for Købstaden gældende Forskrifter først efter Forløbet af 15 Aar fordres bragte i Anvendelse paa bemeldte Distrift, samt at Bygningsafgiften af de paa samme Distrift ved Indlemmelsen værende Bygninger, indtil Befidderliste foregaar, dog i intet Fald længere end til Udløbet af fornævnte Frist af 15 Aar, beregnes efter de for Landbygningers Ansættelse til saadan Afgift gældende Regler.

Under denne Sag forelaa der endvidere en Skrivelse fra Biby Sogneraad af 3die d. M., hvori Sogneraadet forespurgte om, naar Opgørelsen imellem Aarhus og Biby Kommuner i Henhold til den imellem disse angaaende Indlemmelsen afsluttede Overenskomst af 22de November 1897 kunde finde Sted.

Denne Skrivelse overgik til videre Foranstaltning af Rasfeudvalget.

Det tilføjes derhos, at Byraadet i Mødet den 12te d. M.

efter Kasseudvalgets i Genhold hertil fremsatte Forslag vedtog at indgaa til Indenrigsministeriet med Andragende om Ministeriets Resolution med Hensyn til de i Overenskomsten omhandlede Forhold samt med Andragende om, at Ministeriet vilde foranledige, at Spørgsmaalet om Ordningen af de juridiktionelle Forhold imellem Aarhus By og Ring Herred maatte blive afgjorte i en nær Fremtid.

I Overensstemmelse hermed blev der dernæst under 16de Januar tilskrevet Ministeriet det fornødne, hvorefter der i denne Anledning under 21de d. M. gennem Amtet modtoges en Kommunikation af Ministeriets Skrivelse af 10de s. M. saalydende:

„I Anledning af det med Amtets paategnede Erklæring af 17de d. M. modtagne Andragende, hvori Aarhus Byraad har anholdt om Indenrigsministerens Resolution med Hensyn til den mellem Aarhus Byraad og Viby Sogneraad indgaaede Overenskomst af 22de November 1897 angaaende Indlemmelsen under Aarhus Købstad af en Del af Marselisborg Hovedgaard med flere Ejendomme i Viby Sogn, skulde man til Efterretning og videre fornøden Bekendtgørelse tjenstligst melde, at Ministeriet maa holde for, at det maa være de tvende Kommuners egen Sag at gennemføre den omhandlede Overenskomst, imod hvilken Indenrigsministeriet for sit Vedkommende intet har fundet at erindre, navnlig heller ikke imod de i Overenskomstens Post 4 ommeldte Overdragelser til Viby Sognekommune af Viby Kirke med dertil hørende Tiende samt Parcellerne Matr.-Nr. 40 b, 41 b, 42 b, 43 b og 44 b af Viby Sogn“.

Denne Skrivelse blev derefter forelagt for Byraadet i Mødet den 26de Januar, hvor det da vedtoges at tilskrive Viby Sogneraad saaledes, som det fremgaar af følgende Skrivelse af 28de Januar:

„Efter at man i Anledning af det ærede Sogneraads Skrivelse af 3die d. M. havde udbedt sig Indenrigsministeriets Resolution angaaende den mellem Sogneraadet og

Byraadet den 22de November 1897 afsluttede Overenskomst vedrørende forskellige Forhold om Indlemmelsen under Aarhus Købstad af en Del af Marselisborg Hovedgaard med flere Ejendomme i Viby Sogn, har man fra Indenrigsministeriet modtaget Meddelelse om, at Ministeriet holder for, at det maa være de to Kommuners Sag at gennemføre denne Overenskomst, imod hvilken Ministeriet for sit Bedkommende intet har fundet at erindre, navnlig heller ikke imod de i Overenskomstens Post 4 ommeldte Overdragelser til Viby Sognekommune af Viby Kirke med dertil hørende Tiende samt Parcellerne Matr. Nr. 40 b, 41 b, 42 b, 43 b og 44 b af Viby Sogn.

Ved i Forbindelse med Skrivelse af 16de d. M. at meddele foranstaaende, undlader Byraadet ikke at tilføje, at man D. D. har givet Ræmnerkontoret Ordre om at udbetale det ærede Sogneraad det i Overenskomstens Post 4 omhandlede Beløb af 75,000 Kr., ligesom Skøder paa den ommeldte Kirke og de nævnte Parceller vil blive udstedte efter Sogneraadets nærmere Ønske.

Angaaende det i Post 3 omhandlede Forhold har man anmodet sit Skoleudvalg om at varetage det fornødne og givet Udvalget for Fattigvæsenet Bæstbed med Hensyn til Bestemmelserne i Post 6.

Angaaende Jurisdiktionsforholdenes Ordning har Byraadet endnu ikke modtaget nogen Meddelelse fra vedkommende Ministerium.

Det tilføjes derhos, at der under 28de Januar blev tilfrevet Udvalget for Kassevæsenet og Udvalget for Fattigvæsenet om at foranstalte det fornødne i Overensstemmelse hermed. (Se Mødet den 9de Februar).

^{201/98.} Fra Sundhedskommissionen forelaa der følgende Erklæring af 20de f. M. over Planen til Udvidelse af Epidemilokalene paa Kommunehospitalet ved Sammenbygning af de nuværende 2 Epidemibygninger (se Mødet den 14de Juli f. U.).

„I Anledning af Byraadets ærede Skrivelse af 7de

dennes til Sundhedskommissionen, hvori det udbeder sig Kommissionens Erklæring angaaende en af Byraadet paa-
tænkt Udvidelse af Epidemibygningerne paa Kommunehospitalet, skal Kommissionen tillade sig at udtale følgende:

Af de med Skrivelsen medfølgende Tegninger og Beskrivelse ses det, at Udvidelsen vil medføre en Sammenbygning af de to nu adskilte Bygninger, og at der ved dette Byggeforetagende vil skaffes forøget Plads til 42 Senge for epidemiske Syge.

Da Kommunehospitalet blev opført, blev det bygget saaledes, at Patienterne kunde anbringes i 2, hver for sig adskilte Epidemibygninger efter de forskellige Sygdomsarter, hvoraf de var angrebne, og det blev betragtet som et stort Gode, at Bygningerne laa noget borte fra hinanden. Selv om der ved den projekterede Plan er søgt at kunne adskille de forskellige Afdelinger af Bygningen, maa det dog er-
tendes, at Faren for Overførelse af Smitte er større, naar Bygningerne sluttes sammen, end naar de holdes isolerede hver for sig, og Kommissionen kan ikke undlade at udtale sin Frygt i saa Henseende og vil langt foretrække, at de forskellige Bygninger som hidtil holdes adskilte.

Denne Udtalelse knytter sig sammen med Kommissionens Opfattelse af den efter dens Mening utilstrækkelige Udvidelse af Epidemilokalernes. Denne er beregnet paa 42 Senge, men de iaar optraadte Epidemier af Tyfus og andre Sygdomme vise til fulde, at den projekterede Udvidelse ikke kan anses for tilstrækkelig, og at det med den Udvikling, som Aarhus har og utvivlsomt vil vedblive at have i højere og højere Grad, ikke vil vare længe, inden man bliver nødsaget til at skride til en yderligere og langt større Udvidelse af Epidemilokalernes, end der er paatænkt ved det fremjendte Byggeprojekt. Det forekommer derfor Kommissionen, at det vil være mere formaalstjenligt og hygiejnisk set korrektere, at lade de 2 nuværende Bygninger forblive uforandrede, og at opføre i en passende Afstand fra disse først 1, senere en anden eller flere Epidemibygninger. Det vil, som sagt, efter Kommissionens For-

mening ikke vare længe, inden man bliver nødsaget til at gribe til en saadan eller lignende Foranstaltning.

Da Kommunen er Gjer af den Jordlod, som ligger paa den anden Side af Aldersrovejen bag Hospitalet, vilde det ved en Flytning af denne Vej et Stykke mod Nord let blive muligt at skaffe Hospitalet den nødvendige Plads til den paapegede og eventuelle senere Udvidelser. Hvis Byraadet skulde beslutte sig til at følge Kommissionens Forslag, vilde det vel ogsaa være rigtigt snart at tænke paa særskilt Økonomi for Epidemibygningerne; det kan ikke anses for heldigt, at disse have denne fælles med Hovedbygningen.

Saafernt Kommissionens Forslag ikke tages til Følge, men Byraadet beslutter at vedtage den fremsendte Plan, mod hvilken Kommissionen med Hensyn til Detaillerne ikke har noget at indvende, maa den dog med Hensyn til Lokalernes Benyttelse tillade sig at fremkomme med det Forslag, at en Del af Stue-Etagen indrettes til Observationsstuer til Optagelse af Patienter, hvis Sygdoms Art ved Indlæggelsen ikke kan angives bestemt. Det er en Mangel ved Hospitalet, som snarest maa søges afhjulpen.

Sagens Akter tilbageendes hermed."

Uagtet Sundhedskommissionen saaledes havde udtalt sig imod det fra Udvalget i sin Tid fremkomne Forslag til Sammenbygningen af de 2 nuværende Epidemihuse, kunde Raadet dog ikke i, hvad der saaledes var fremkommet, finde tilstrækkelig Anledning til at fravige sin tidligere udtalte Formening om, at Udvalgets Forslag burde tages til Følge, og man vedtog derfor at søge fornøden Plads tilvejebragt paa Kommunehospitalet ved, som anført, at sammenbygge de 2 Epidemibygninger paa den af Udvalget foreslaaede Maade, idet man dog tillige besluttede at indrette et Observationslokale til Optagelse af Patienter, hvis Sygdoms Art ikke kan angives bestemt ved Indlæggelsen.

det i Mødet den 25de Juli f. A. nedsatte Udvalg besluttede man at besvare den af Indenrigsministeriet fremsatte Forespørgsel, om Kommunen maatte være villig til at yde Tilskud til Gennemførelsen af det i samme Møde omhandlede Andragende om, at der maatte foretages Begravelser i Aarhus om Søndagen, derhen, at da Gennemførelsen af denne Sag syntes at ville kræve større Ofre fra Kommunens Side, end dens Betydning berettigede den til, mente man ikke at kunne yde noget Tilskud i jaa Henseende. I Overensstemmelse hermed blev der tilskrevet Amtet det fornødne den 10de Januar.

(Se Mødet den 23de Januar).

^{334/88.} I Anledning af den til Justitsministeriet under 8de November f. A. i Medfør af Byraadets Beslutning under Budgetforhandlingen for indeværende Aar, se Mødet den 27de Oktober f. A., afgaaede Indstilling om Deling af Kommunen i 2 Lægedistrikter, m. m., havde nævnte Ministerium i en Byraadet under 10de f. M. gennem Amtet kommuniceret Skrivelse af 6te f. M. med Hensyn til det af Byraadet fremsatte Forslag om, at Stadslægen i Aarhus fritages for den ham for Tiden paahvilende Forpligtelse til at føre Tilsyn med de under Fattig- og Alderdomsunderstøttelsesvæsenet hørende Personer i den nordlige Del af Købstaden, og at Kommunen derfor fritages for at udrede den for denne Embedsmand ved allerhøjeste Resolution af 4de November 1878 fastsatte Lønning af 850 Kr. aarlig, begært Byraadet tilkendegivet, at Ministeriet ikke forment med Nytte at kunne fremsætte Forslag for Rigsdagen om Bevilgelse af Løn af Statskassen til Stadslægen og derfor ikke var fundet at søge en saadan Bevilling. Idet Ministeriet derhos gif ud fra, at det Beløb af 200 Kr. aarlig, der i Henhold til allerhøjeste Resolution af 27de Septbr. 1888 tilkom Stadslægen som Læge ved Aarhus Hospital, vedblivende ønskedes tillagt ham, havde det derimod henstillet til Byraadet, om dette ikke maatte være villigt til at tilskøde et Beløb af 600 Kr. til Lønning af Stadslægen, jaaledes at dennes Lønning ialt blev 800 Kr.. Ministeriet havde derhos udbedt sig Byraadets Erklæring med Hensyn til, at Fysikus havde henstillet,

at der træffes Bestemmelser om Befordringsgodtgørelse til de tvende Kommunelæger, naar disse havde Embedsforretninger paa Aarhus Mark, samt at det gjordes til Pligt for Stadslægen at føre Tilsynet med Plejebørn og Plejehjem i Købstaden.

Denne Skrivelse indkom i Mødet den 15de f. M., hvor den blev henvist til Erklæring af Kasseudvalget, som derpaa under 4de d. M. havde foreslaaet, at Kommunen ydede det af Justitsministeriet foreslaaede Tilskud paa Vilkaar, at Stadslægen overtog Tilsynet med Politikorpslet og fungerede som Politilæge, og imod, at der refunderedes Kommunen 200 Kr. fra Arresthuset, der er fælles for By og Amt. Derhos havde Udvalget anbefalet, at de af Justitsministeriet gjorde Henstillinger tiltraadtes.

Efter fket Drøftelse sluttede Byraadet sig til Udvalgets Indstilling, hvorefter der under 9de d. M. blev tilskrevet Amtet saaledes:

„I Anledning af Justitsministeriets af det ærede Stiftamt under 10de f. M. (Journal Nr. 1898 M. 83) kommunicerede Skrivelse af 6te f. M. angaaende en Ordning af Lægeforholdene her i Byen skal Byraadet ikke undlade at meddele, at man er villig til at tilskyde et aarligt Beløb af 600 Kr. til Lønning af Stadslægen paa Vilkaar, at denne overtager Hvervet som Politilæge, derunder Tilsynet med Politikorpslets Medlemmer, og imod at der aarlig refunderes Ræmmerkassen et Beløb af 200 Kr. fra det for By og Amt fælles Arresthus, ved hvilket Stadslægen er Læge.

I Overensstemmelse med § 51 jfr. § 2 i den af Justitsministeriet under 15de Januar 1887 stadfæstede Sundhedsvedtægt med Tillæg af 11te September 1895 (§ 51) er Byraadet enig i, at det gøres til Pligt for Stadslægen at føre Tilsynet med Plejebørn og Plejehjem i Købstaden, hvorhos man sluttelig bemærker, at der paa Kommunens Overslag over Indtægter og Udgifter er optaget 200 Kr. til Befordringsgodtgørelse for Læger i Kommunepraksis,

saaledes at der til de 2 Kommunelæger kan anvendes indtil dette Beløb til Befordringsgodtgørelse, naar de have Embedsforretning paa Aarhus Mark."

Det tilføjes, at der i Mødet den 9de Febr. til Forhandling forelaa følgende gennem Amtet under 4de kommunicerede Skrivelse fra Justitsministeriet af 3die j. M.:

„Efter at der fra Byraadet i Aarhus var fremkommet Forslag om Omordning af Lægeforholdene i Aarhus, hvorefter blandt andet Stadslægen fritages for den ham for Tiden paahvilende Forpligtelse til at føre Tilsyn med de under Fattigvæsenet og Alderdomsunderstøttelsesvæsenet hørende Personer i den nordlige Del af Købstaden, medens Aarhus Kommune fritages for at udrede den for denne Embedsmand ved allerhøjeste Resolution af 4de November 1878 fastsatte Lønning af 850 Kr. aarlig, anmodede Ministeriet ved Skrivelse af 6te December j. A. Hr. Kammerherren om at henstille til Byraadet, om dette ikke maatte være villigt til at tilskyde et Beløb af 600 Kr. til Lønning til Stadslægen, saaledes at dennes Lønning i Forbindelse med det ham som Læge ved Aarhus Hospital tilkommende aarlige Honorar af 200 Kr. i alt kunde blive 800 Kr. I den af Dem under 27de j. M. hertil indjendte Skrivelse har Byraadet derefter erklæret sig villigt til at tilskyde et Beløb af 600 Kr. paa Vilkaar, at Stadslægen overtager Hvervet som Politilæge, derunder Tilsynet med Politikorpsets Medlemmer, og mod at der aarlig refunderes Kæmnerkassen 200 Kr. af det for By og Amt fælles Arresthus, ved hvilken Stadslægen er Læge. Endelig har De meddelt, at Amtsrådet har vægret sig ved at gaa ind paa at refundere et saadant Beløb.

Foranlediget heraf skal man med Hensyn til, at der er tillagt Stadslægen for Tilsynet med Byens Epidemihospital 60 Kr. aarlig samt 2 Kr. for hver Dag, der er syge paa Hospitalet, anmode Dem om, saa hurtigt, som Omstændighederne maatte tillade det, at foranledige indhentet Oplysning om, hvor store Stadslægens Indtæg-

ter have været fra Epidemihospitalet i de sidste 3 Aar, om Byraadet ikke, saafremt Justitsministeriet accepterer, at Kommunens Tilskud til Stadslægens Løn nedsættes til 400 Kr. aarlig, maatte ville gaa ind paa at garantere, at dennes aarlige Indtægt som Læge ved Epidemihospitalet, der i øvrigt vedblivende beregnes som foransført, bliver mindst 200 Kr. aarlig, samt om, ved hvem og paa hvilke Vilkaar Politilægefóretningerne hidtil have været udfórt, og hvori de bestaa ud over Tilsynet med Politikorpsjets Personale."

Efter fket Forhandling i nysnævnte Møde vedtog man at indgaa paa Ministeriets Fórslag, hvorefter der under 10de Februar blev tilskrevet Amtet saaledes:

„Ved at tilbagefende de med Stiftamtets beh. Skrivelse af 14de d. M. (Journal Nr. 1898 M. 83) modtagne Bilag vedrórende det fra Byraadet fremkomne Fórslag til en Omordning af Lægeforholdene her i Byen skal man efter den Anledning, som Justitsministeriets af Stiftamtet kommunicerede Skrivelse af 3die d. M. dertil giver, meddele, at Stadslægens Indtægter fra Epidemishgehuset her i Byen har udgjort i 1896 Kr. 60, i 1897 Kr. 60 og i 1898 Kr. 74. Byraadet er efter Omstændighederne villigt til, naar Kommunens Tilbud om at yde et Tilskud til Stadslægens Løn modtages og Tilskuddet fastsættes til 400 Kr. aarlig, at garantere, at hans Indtægter for hans Virksomhed ved Epidemishgehuset, der ere bestemte til 60 Kr. aarlig samt 2 Kr. for hver Dag, der er syge paa Hospitalet, bliver mindst 200 Kr. aarlig, dog saaledes, at der ved Beregningen af hans Indtægter for den Tid, der er syge paa Hospitalet tages Hensyn til Justitsministeriets Skrivelse af 11te Marts 1892 til Aarhus Stiftamt, saa at det efter Lov Nr. 46 af 30te Marts 1892 beregnede Bederlag, naar dette træder i Stedet for de ovennævnte 2 Kr. for hver Dag, der er syge paa Hospitalet, tages med i Betragtning.

Politilægens Virksomhed udfóres for Tiden af Over-

læggen paa Kommunehospitalet uden særligt Vederlag, men hans øvrige Gerning tillader ham ikke at vedblive at fungere som Politilæge, hvorfor denne Virksomhed maa overgaa til en anden.

Politilægens Virksomhed bestaar i at hde de i Politistyrken ansatte Betjente frit Lægetilsyn, at foretage efter Politimesterens Rekvifition de Politiet vedkommende Lægeundersøgelser og Forretninger, der ikke efter de gældende Regler henhøre under Fysikus eller Stadslægen, og derom afgive skriftlig Beretning, samt at foretage Visitation af Kvinder, der af Politiet henvises hertil efter Lov af 10de April 1874."

Det tilføjes derhos, at Ministeriets Resolution i Sagen modtoges med en gennem Amtet under 21de April kommunikeret Skrivelse af 19de s. M. saalydende:

„Paa Justitsministeriets i Anledning af det med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 11te Febrnar d. A. hertil tilbagesendte Andragende fra Aarhus Byraad efter stedfunden Brevveksling med det egl. Sundhedskollegium og Finansministeriet derom allerunderdanigst nedlagte Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 15. d. M. allernaadigst at bifalde, at Lægeforholdene i Aarhus Købstad omordnes saaledes, at Tilsynet med samtlige under Købstadens Fattig- og Alderdomsunderstøttelsesvæsen forjærgede Personer fremtidig varetages af tvende af Kommunen lønnede og af Byraadet beskaffede Kommunelæger, en for den sydlige og en for den nordlige Del af Byen, saaledes at Naen danner Skellet, at disse Kommunelæger derhos hver i sit Distrikt overtage Tilsynet med de i dette liggende Skoler og derhos fungere som Læger henholdsvis ved Fattiggaarden og Alderdomshuset, at Stadslægen fritages for det ham for Tiden paahvilende Tilsyn med de under Fattigvæsenet og Alderdomsunderstøttelsesvæsenet hørende Personer i den Nord for Naen liggende Del af Købstaden, at Stadslægen fremtidig overtager de med Hvervet som Politilæge forbundne Forretninger, derunder

Lægetilshynet med Politikorpsets Medlemmer samt Tilshynet med Plejebørn og Plejehjem i Aarhus, at det Aarhus Kommune ifølge allerhøjeste Resolution af 4de November 1878 paahvilende Tilskud til Stadslægens Lønning af 850 Kr. aarlig nedsættes til 400 Kr. aarlig, imod at Byraadet tilsikrer Stadslægen, at det ham som Læge ved Epidemihospitalet i Aarhus tilkommende Vederlag af 60 Kr. aarlig og 2 Kr. for hver Dag, der er syge paa Hospitalet, ingensinde bliver mindre end 200 Kr. aarlig, — dog at det efter Epidemiloven af 30te Marts 1892 beregnede Vederlag, naar dette træder i Stedet for ovennævnte 2 Kr. pr. Dag, tages i Betragtning — samt at det Stadslægen af Stiftelsen Aarhus Hospital tillagte Vederlag af 200 Kr. aarlig vedvarende oppebæres af denne Embedsmand.“

(Se Mødet den 25de Maj).

^{353/98.} Som Svar paa det i Møderne den 27de Oktober og 3die November 1898 vedtagne Andragende til Landbrugsministeriet om dettes Tilladelse til, at Skovrider Bryndum overtager Hvervet som Byraadets Konsulent i Skovbrugsfager, var der under 21de f. M. gennem Amtet modtaget en Kommunikation af nævnte Ministeriums Skrivelse af 19de f. M., hvori Ministeriet udtalte, at da det maatte være Betænkelighed ved at tillade, at Skovrider Bryndum, der som Ministeciets tilshynsførende med de private Skove i Aarhus Amt, fremtidig vilde have at føre det i Rundg. af 11te Juni 1852 ommeldte Tilshyn med de af Aarhus Kommune indkøbte Skove under Marselisborg Gods, samtidig overtog det private Hverv som Byraadets Konsulent med Hensyn til disse Skove, og da det derhos maatte antages, at Skovrider Bryndum vanskeligt vilde kunne overtage en saadan hderligere Virksomhed ved Siden af sin omfattende Embedsgerning som Statsflovrider, naar dette Embede paa tilbørlig Maade skulde forvaltes, saa Ministeriet sig ikke i Stand til at imødefomme Byraadets Andragende. I Forbindelse hermed havde Ministeriet derhos henledet Byraadets Opmærksomhed paa Bestemmelsen i § 20 i Frd. af 27de

Sptbr. 1805 angaaende Hugst til Salg i de første 10 Aar, efter at Kommunen er bleven Ejer af de oftnævnte Skove.

Denne Meddelelse toges til Efterretning, idet man derhos vedtog at indhente Erklæring fra Udvalget for Marjelsborg med Hensyn til Ordningen af Tilshnet med Skovene.

(Se Mødet den 26de d. M.).

^{359/98.} I Sagen angaaende Byraadets Erklæring til Indenrigsministeriet om Koncession til Jydsk Telefonsekskab forelader fra det nedjatte Udvalg (se Mødet den 1ste December f. A.) nedenstaaende Indstilling af 4de d. M., der var paategnet følgende fra de Herrer A. F. Beher, P. Justesen, A. Meyer og S. Wændelin i forrige Maaned udsendte Circulære.

„Efter Anmodning af delegerede fra de kommunale Raad i Aarhus, Frederikshavn, Grenaa, Hobro, Holstebro, Hjørring, Nørresundby, Odde, Randers, Silkeborg og Viborg, der have været samlede i Viborg til et Fællesmøde for at forhandle om det med Indenrigsministeriets Skrivelse af 12te Oktober d. A. fremsendte Forslag til Koncession for „Jydsk Telefonaktieselskab“, have undertegnede overtaget det Hverv at redigere de af nævnte delegerede vedtagne Beslutninger, og tillade sig derefter at henvende sig til den ærede Kommunalbestyrelse om, saavidt muligt, at lade sit Svar paa den fremkomne Forespørgsel blive saalydende:

By- (Sogne-) raadet maa, i Anledning af det til dets Erklæring jendte Koncessionsforslag for „Jydsk Telefonaktieselskab“, principalt anse det for rigtigst, at der ikke meddeles det nævnte Selskab den ønskede Koncession, idet Selskabet efter Raadets Formening synes at savne de Betingelser, der kræves for at føre Telefonsagen frem paa heldbringende Maade. I en stor Del Kommuner er man nemlig enig om, at nævnte Telefonsekskab har vist sig ude af Stand til tilfredsstillende at løse de Opgaver, som det har paataget sig; der hersker almindelig Misfornøjelse med Aktieselskabets Betjening af Abonnenterne, dets Materiale er gennem-

gaaende tarveligt, og det forlyder fra mange Steder, at det er ubrugeligt, ligesom de skriftlige og mundtlige Tilsgagn om Forbedringer, som Selskabet i sin Tid gav de kommunale Raad, da disse meddelte det Koncession, ikke overalt ere blevne opfyldte. Derimod har Aktieselskabet, i Strid med disse Koncessioner og Kontrakter med Kommunerne, indført Ekstrabetaling for Ekspres-samtaler, hvorved den kontraktmæssige Benyttelse af Telefonen enten fordyres eller betydelig forsinkes. Aktieselskabet har heller ikke ebnet at gennemføre en tids-svarende Udvikling⁷ af Telefonnettet, og der er endogjaa Eksempler paa, at Vandstationer ere nedlagte paa Grund af, at Selskabet har stillet for store Krav til Abonnenterne.

Raadet formener, at den endelige Ordning af Telefonvæsenet maa hidføre enten Stats- eller kommunal Drift eller maasse blive saaledes, at den lokale Telefonforbindelse bliver en kommunal Sag (under Statens Tilsyn), medens Forbindelsen imellem de lokale Selskaber tilvejebringes gennem Statstelefonen.

Saaframt Ministeriet desuagtet — hvad man meget vilde beklage — maatte ville give „Jydsk Telefonaktieselskab“ den omhandlede Koncession, maa Raadet, der er af den Formening, at de mellem de forskellige Kommuner og „Jydsk Telefonaktieselskab“ oprettede Kontrakter fremdeles staa ved Magt, anmode det høje Ministerium om, jaafremt denne vor Antagelse maatte vise sig at være urigtig, at paalægge Selskabet at respektere disse Kontrakter, og at der navnlig i Koncessionen bemærkes, at derved ikke berøves Kommunen nogen af de Begunstigelser, som denne ifølge sin Kontrakt med Selskabet, hvoraf en Afskrift vedlægges, har erhvervet.

I øvrigt tillader man sig at fremkomme med følgende Ændringsforslag til det modtagne Koncessionsforslag:

1. ad Indledningen: at Læssø, Hirtsholmene og Tunø ikke udelukkes fra Optagelse i Telefonnettet.

2. ad Post 4: at Begrebet „Nabobyer“ bortfalder.
3. ad Post 5 c: at der i 2den Linie efter „Ejendomme“ indskrives: „eller af samme Person benyttede Vokaler“, samt at Ordet „Ejeren“ i sidste Linie forandres til „Anlægsejerens“.
4. ad Post 7: at der efter første Punktum tilføjes: „I de fastsatte Takster er Koncessionshaveren uberegtiget til at foretage Forandringer, det være sig at hde enkelte Begunstigelser imod Ekstrabetaling eller paa anden Maade, der muliggør, at de almindelige Abbonneters Ret bliver tilsidefat“.
5. ad Post 12: at Ordene „af Retten udmeldte Mænd“ forandres til „af vedkommende Amts- eller Byraad valgte Mænd“, samt at Ordene „eventuelt imod Deltagelse i Udgifterne af de deri interesserede“ udgaa.“

Udvalgets Indstilling lyder saaledes:

„Medens undertegnede Gotttrup slutter sig til foranstaaende Forslag, fraraade medundertegnede Bestergaard og Bærum ubetinget kommunal Drift og henholde os til Udvalgets Erklæring af 3die November f. A., idet vi dog kunne tiltræde den foran under Nr. 3 foreslaaede Ændring, men ikke de andre Ændringer, som foran ere anførte. Undertegnede Meyer forbeholder mig min Afgørelse.“

Derhos meddelte Formanden, at han forinden Mødet fra den herboende Direktør for „Indst. Telefonselskab“ til Fremlæggelse under Sagen havde faaet overleveret følgende skriftlige Udtalelse:

„Ifølge enslydende, formentlig officios Meddelelse i forskjellige Blade er der af 11 Kommuner den 12te December f. A. holdt et Delegeretmøde i Viborg, for at drøfte det af Indenrigsministeriet til Kommunernes Erklæring omsendte Forslag til Koncession for „Indst. Telefonselskab“. Mødets Resultat blev, at fraraade, at Sel-

skabet faar Koncession, og dette motiveredes ved at „Utilfredsheden med „Jydsk Telefon=Aktieselskab“ var aldeles overvejende og stigende, idet Driftsmateriellet og Betjeningen var yderlig slet, medens Klager derover til Bestyrelsen viste sig aldeles ørkesløse“. Paa Mødet blev der nedsat et Udvalg, som overtog det Hverv at redigere de paa Mødet tagne Beslutninger i Form af et Forslag til Kommunerne om at besvare Ministeriets Forespørgsel enslydende efter det paa Delegeretmødet vedtagne og af Udvalget redigerede Svar.

Udvalgets Forslag til enslydende Erklæringer til Ministeriet er fra velvillig Haand bleven mig tilstillet, og deraf ses det, at det tilraades Kommunerne at fraraade Koncessionens Meddelelse til vort Selskab, medens det dog fremgaar af Betænkningen, at Udvalget selv ikke tror, at Koncession vil blive os nægtet, da vi have søgt om den i Henhold til Telefonloven af 11te Maj 1897. Grunden, hvorfor Koncession skulde nægtes os, er den, at der i en stor Del Kommuner er Enighed om, at vort Selskab har vist sig ude af Stand til tilfredsstillende at løse de Opgaver, det har paataget sig; der hersker almindelig Misfornøjelse med Aktieselskabets Betjening af Abonnenterne, vort Materiel skal være gennemgaaende tarveligt, og det forlholder fra mange Steder, at det er ubrugeligt, ligesom de skriftlige og mundtlige Tilfagn om Forbedringer, som Selskabet i sin Tid gav de kommunale Raad, da disse meddelte det den saakaldte Koncession, ikke overalt ere blevne opfyldte. Der klages over Ekspresamtalerne, og der anføres, at Vandstationer ere nedlagte paa Grund af, at Selskabet har stillet for store Krav til Abonnenterne. — Det er en Vykke, at Selskabets Bestyrelse gennem 3 Aars Prøvelse har lært at tage flige Klager med Ro, og nu kan den gøre det saameget lettere, da de her fremkomne Klager ere saa almindelige og løse, at en af dem endog hviler paa „et Forlydende“. Ministeriet, som skal modtage denne grund- og hensynsløse Kritik, kender langt bedre Selskabets Virksomhed, end de Kommuner, der even-

tuelt indsende denne Erklæring, saa det vil næppe fremfalde den tilsigtede Virkning. De samme og lignende Klager fremsættes mod alle andre danske Telefonselskaber. Da det invidlertid ikke kan være Selskabet ligegyldigt, om man i Almindelighed skulde tro, at vor Administration har været saa slet som anført, skal jeg oplhse vore Kunder om, hvad der i Virkeligheden af „Jydsk Telefon-Aktieselskab“ er udrettet i vor 3-aarige Virksomhed:

1. Der er bygget nye Dobbeltlinier, som have kostet os.....	Kr. 182,658,08
2. Ældre Liniers Fornyelse har kostet os	— 50,337,10
3. Centralstationernes Forbedring og Fornyelse har kostet os.....	— 86,226,57
4. Nye Stationer ere anbragte til e' Bæleb af.....	— 55,389,85
5. Forbedring af smaa Centraler og Abbonent-Apparater har kostet os cirka.....	— 65,000,00
6. Almindelig Vedligeholdelse og Forbedring har kostet os.....	— 200,000,00

Disse forskellige Summer udgøre i Alt Kr. 639,611,60, som Selskabet har anvendt til Forbedring og Vedligeholdelse af det den 1ste Januar 1896 overtagne Telefonnet. Hvis vi ikke havde disse Tal i vore Bøger, vilde de Aktionærer, som mente at maatte anse Viborg Udvalgets Kritik for sand, med Rette spørge: hvor ere da vore Penge blevne af? — Men Sagen er den, at Kritiken er ikke bygget paa de faktiske Forhold, og der er ikke taget Hensyn til Telefonvæsenets Udvikling i de sidste 3 Aar. Det er derimod bygget paa enkelte misfornøjedes høje Raab og Klager. Havde Misfornøjelsen været almindelig, er det ikke sandsynligt, at Abbonentantallet var vokset med omtrent 50 pCt. og Samtalemængden med mere end det dobbelte. Selskabet er ikke færdig med sine Forbedringer og Udvidelser, men Loven af 11te Maj 1897 har omtrent standset vor Virksomhed, da den gav Staten Eneret fra

den 20de August til Telefondrift i hele Danmark. Undertegnede, som er Bestyrelsens Formand, mindes ikke i Aar og Dag at have modtaget nogen Klage, saa det kan ikke med Rette siges, at Klager til Bestyrelsen ere ørkesløse. Det vilde være uretfærdigt at lægge Skylden for Telefonlovens Tilblivelse paa os, der skal lide under den, og for Aar og Dag siden saa og offentlig udtalte, hvad den vilde føre til. Det er ikke Pladsen her paa ny at fremsætte Nyttens og Nødvendigheden af de paaankede Ekspresamtaler, der kun kunde blive skadelige, hvis de blev billige, ej heller til at imødegaa Klager over, at en Landstation bliver nedlagt, fordi Abbonenterne ikke ville betale, eller fordi Staten fordrer det i Henhold til Loven, derimod skal jeg i Anledning af Klagen over Betjeningen bemærke, at denne er bleven i Forhold til Telefonens forøgede Benyttelse betydeligt forbedret. Vore Ingeniører, Teknikere og Ekspeditricer ere gennemgaaende flinke, dygtige og pligtopfyldende. At være Ekspeditrice paa Selskabets Stationer for den ofte ret tarvelige Betaling, vi for Tiden kunne hvide, er ikke absolut til Fornøjelse, og bliver det end mindre derved, at de ikke sjælden ere udsatte for en Behandling og Tiltale fra Abbonenternes Side, som lader meget tilbage at ønske. Dette Punkt burde Udvalget have gjort sig til Organ for. De Forandringer, der i det sidste Aar ere indførte i Ekspeditionen, betegnes nu som Fremskridt af alle sagkyndige.

Af de Ændringer og Tilføjelser, der endelig foreslaas eventuelt givet vor Koncession, skal jeg fremhæve en, som synes ret mærkelig, men ikke ret logisk. Medens det nemlig udtales, at Telefonvæsenets endelige Ordning maa medføre Statsdrift, foreslaas det nedenunder, at Begrebet „Nabobyer“ skal bortfalde. Udvalget har altjaa ikke opdaget, at netop Begrebet „Nabobyer“ giver Statsdrift! Kommunaldrift af de lokale Net, som menes at fuldstændiggøre Idealet, kan kun opnaas ved, at Kommunerne købe Selskabets lokale Net, thi baade Grundlov og Telefonlov gøre det umuligt for Staten at fratage os denne

vor lovlige Gjendom, eller forbyde os Driften af vort nu virkende Anlæg. Selskabet har vist ikke noget imod, at Begrebet „Nabobyer“ falder bort, men det sker blot ikke, og Selskabet er næppe utilbøjeligt til at sælge hele sit Anlæg til Kommunerne, men jeg betvivler, at disse ville købe det, og jeg betvivler, at Abonnenterne derved bleve heldigere stillede; Skatteyderne i Almindelighed ville nok betakke sig for den Slags Aktiver, med Udbytte til Aktionærerne i 1896 3½ pCt., i 1897 2½ pCt. Den lokale Telefondrift bør være og vil i en Mærække vedblive at være paa private Hænder, under Statens Overhøjhed og Kontrol, hvilket netop er, hvad der vil ske gennem Koncessionen.

Jeg er glad ved at vide, at der hos vore Abonnenters store Flertal nu er langt mere Sympathi for vor Gerning end tilforn, og dette vil være til Held for Telefonvæsenets Fremgang.”

Efter at Sagen var drøftet, vedtog Byraadet at slutte sig til Udvalgets Erklæring af 8de November f. A. (se Byraadsforh. for 1898, Side 350) med den Tilføjelse, som i foranstaaende Indstilling er foreslaaet af Udvalgets Flertal.

I Overensstemmelse hermed blev der dernæst under 10de d. M. tilskrevet Amtet saaledes:

„Med behagelig Skrivelse af 17de Oktober f. A. har det ærede Stiftamt fremsendt et foreløbigt Udkast til en Koncession for „Jydske Telefon-Aktieselskab“, over hvilket Indenrigsministeriet har begæret Byraadets Erklæring under Henvisning til § 2 i Lov om Telegrafer og Telefoner af 11te Maj 1897.

I denne Anledning skal Byraadet tillade sig at bemærke, at Bestemmelsen i Udkastets Post 4 om, at Koncessionshaverens Eneberettigelse, for saa vidt angaar Befordring af Samtaler mellem forskellige Byer, begrænses til de som Nabobyer i Post 4 betegnede Pladser, og at Befordring af Samtaler derud over skal ske ved Statens Besørgelse af Telefontrafikken, vil medføre en betydelig

Mejlighed og forøget Udgift for dem, der benyttte Telefo-
nen, hvorfor Byraadet indstændig anbefaler, at denne Ind-
skrænkning i Benyttelsen af Telefonselskabets Ledninger
maa bortfalde. Man tillader sig derfor at indstille, at
2det Punktum og 2det Stykke i Post 4 maa udgaa og
ligeledes i Post 1 Ordene: „og for saa vidt de ligge inden
for de for hans Virksomhed i nedenforstaaende Post 4
dragne Grænser“.

Det henstilles ligeledes, at der i Post 5 c 2den Linie
efter „Ejendomme“ indskrives: „eller af samme Person be-
nyttede Lokale“, samt at Ordet „Ejerens“ i sidste Linie
forandres til „Anlægsejerens“.

Byraadet gaar endelig ud fra den Forudsætning, at
den mellem Byraadet og „Jydsk Telefon-Aktieselskab“ i
Februar 1896 indgaaede Overenskomst, hvoraf Afskrift ved-
lægges, bliver staaende ved Magt, for den Tid Overens-
komsten gælder, ved Siden af den eventuelle Koncessjon.

^{408/98.} Fra vedf. Udvalg forelæa der Erklæring af 3die
d. M. over det fra Renovationsentreprenør J. U. Udsen un-
der 21de f. M. paa ny indkomne Andragende om at maatte
blive løst fra den af ham overtagne Entreprise paa Udførelsen
af Renovationen i 1ste Renovationsdistrikt (se Forhandl. for
1898 Side 367).

Magtet Udvalget havde erklæret, at det heller ikke nu kunde
anbefale Andragerens Begæring, mente Byraadet dog under
Hensyntagen til flere af Andrageren anførte Omstændigheder,
deriblandt den, at han ved Overtagelsen af Entreprisen var
gaaet ud fra, at Skovvejen ikke var indbefattet under denne,
at burde imødefomme ham paa den af ham i Andragendet
foreslaaede Maade, hvorefter han tilbød at betale Kommunen
en Skadeserstatning af 1000 Kr. imod at blive løst fra sine
Forpligtelser efter Kontrakten enten fra førstf. 1ste Febr. eller
dog fra førstf. 1ste Maj at regne.

Som Følge heraf vedtog man tillige at anmode Udval-
get om paa ny at foranstalte Udførelsen af Renovationen i
1ste Distrikt udbudt i Licitation.

(Se Sag Nr. ^{90/99} i Mødet den 16de Februar).

under 23de f. M. fremkommet nyt Andragende (om et tidligere Andragende i samme Retning se Mødet den 15de f. M.) tillod Byraadet, at han for Resten af sin Lejetid maatte overdrage det ham tilkommende Lejemaal paa Beværtningsbygningen paa Ferdinandspladsen i Riis Skov til C. A. Ehlers af København, imod at han som Selvskyldnerkavtionist vedblev at hæfte over for Kommunen for alle af hans Kontrakt flydende Forpligtelser.

Naar det nuværende Lejemaal udløber, vil ny Udbydelse af Lejemaalet være at foretage paa sædvanlig Maade.

441/98. Fra Udvalget for Marselisborg forelaa der med Skrivelse af 27de f. M.

1. nedenansførte Skrivelse fra Stadsingeniøren til Udvalget af 3die f. M. med derved lagte Plan til Gennemførelse af M. P. Bruunsgade forbi St. Pauls Kirke til Marselisborg Terrænet, og
2. Skrivelse af 19de f. M. fra Pastor Nyngbøye som Formand i Inspektionen for St. Pauls Kirke med ligeledes nedenansførte Forslag til en Overenskomst angaaende Afstaaelse af Grundareal af Kirkens Tilliggende til denne Plans Gennemførelse; i Skrivelsen udtaltes det derhos, at Inspektionen var villig til at underskrive den af samme saaledes redigerede Overenskomst, naar denne maatte fremkomme fra Kommunens Side i endelig affattet og renskreven Tilstand.

Stadsingeniørens Skrivelse af 3die f. M. er saalydende:

Efter det ærede Udvalgs Anmodning fremsendes høslagt et Forslag til en Ordning af Forholdene ved St. Pauls Kirke i Overensstemmelse med den af Byraadet vedtagne Plan.

Det vil heraf fremgaa:

1. At det Areal, som Kirken skal afgive til Gadeanlægget, har en Størrelse af

$$2 \times 14^{\circ} \times 95^{\circ} \dots\dots\dots 2660 \square^{\circ}$$

2. Det Areal, som Kirken skal bruge af Marielisborg-Terrænet ved en eventuel Tilbygning vil mindst blive
 $\frac{1}{2} \times 32^{\circ} \times 10^{\circ} \dots\dots\dots 160 \square^{\circ}$
3. Af Matr.-Nr. 363 (Overlæge Tage Hansen) skal afgives
 $6^{\circ} \times 97^{\circ} \dots\dots\dots 582 \square^{\circ}$
4. Af Matr.-Nr. 345 (Dr. E. Müller) skal afgives
 $6^{\circ} \times 101^{\circ} \dots\dots\dots 606 \square^{\circ}$

Det fra Kirkeinspektionen for St. Pauls Kirke fremkomne Udkast til en Overenskomst er saalydende:

Imellem Kirkeinspektionen for St. Pauls Kirke og Aarhus Byraad er under Forbehold af højere fornøden Approbation indgaaet saalydende Overenskomst.

1.

Kirken afgiver til Kommunen af sin Grund saa meget, at der paa begge Sider af Kirken kun bliver et Areal af 7 Alen i Bredden, regnet fra den ydre Side af Kirkemuren (se Stadsingeniørens Kort 3die Dec. 98).

2.

Paa den anden Side afgiver Kommunen til Kirken et saadant Areal imod Syd, at en Udvidelse af Kirken i denne Retning er mulig (se Stadsingeniørens Kort 3die Dec. 98). Nærmere Opmaaling af de Arealer, der saaledes afgives fra begge Sider, foretages ved Byraadets Foranstaltning og paa detses Bekostning.

3.

Det Areal, Kommunen saaledes erhverver fra Kirken, anvendes til Trottoir omkring Kirken og Beje, saaledes som nærmere vist paa Stadsingeniørens Kort 3die Dec. 98. Trottoiret omkring Kirken, Bejen og Trottoiret paa den anden Side Bejen istandsættes og vedligeholdes af Kommunen uden Udgift for Kirken og holdes altid i god og forsvarlig Stand, ligesom Trottoirets og Bejens Renholdelse bliver Kirken uvedkommende. Bejen anlægges

som makadamiseret Vej. Skulde Kommunen nogenfinde forandre dette Vejmateriale, skal Vejen anlægges saaledes, at Støj i Kirken ikke derved fremkaldes. Brolægning med almindeligt Brolægningmateriale maa saaledes ikke anvendes, eventuelt kan derimod Asfaltering blive anvendeligt.

4.

Udenom Kirkens fremtidige Terræn, særlig langs Siderne og bag om Kirken (se Kortet 3die Dec. 98), anbringer Kommunen et pænt og forsvarligt Smedejernsgitter, efter Tegning, som godkendes af Kirkeinspektionen; i Gitteret anbringes 5 Laager med Laase uden for Kirkens Døre, og Gitteret forsynes med Jerntraad for at hindre Hunde og andre Dyr at løbe gennem Gitteret. Inden for Jerngitteret anlægges efter Kirkeinspektionens nærmere Bestemmelse Beplantninger m. v. Det første Anlæg af disse Beplantninger m. v. saa vel som det første Års Vedligeholdelse og Pasning bekostes af Kommunen, hvorimod den senere Vedligeholdelse overtages af Kirken.

5.

Hegnet imod St. Paulsgade (Murpiller med Jerngitter) der borttages af Kommunen, erstattes Kirken med den Sum, det har kostet, nemlig 1000 Kr. (afrundet).

6.

Alle Omkostninger ved fornævnte Ordning med Papirer, Udstrykning etc. afholdes af Kommunen uden Udgift for Kirken.

Idet Udvalget havde indstillet denne Plan til Byraadets Billigelse og Overenskomsten til Bedtagelse for Kommunens Vedkommende, havde det tillige indstillet, at de til Planens Gennemførelse fornødne Arealerhvervelser af Lægerne Tage Hansen og Dr. C. Müllers Ejendomme skete ved Ekspropriation.

Byraadet tiltraadte denne Udvalgets Indstilling under Forbehold af fornødent Samtykke af Indenrigsministeriet, der

senere er blevet meddelt i Skrivelse til Amtet af 2den April, kommuniceret Byraadet den 27de s. M. og fremlagt i Mødet den 10de Maj.

Det tilføjes, at Byraadet i Mødet den 21de April approberede Tegningen til det Smedejernsgitter, der vilde være at anbringe om Kirken.

For saa vidt angaar Etspropriationen af en Del af de ovennævnte Ejendomme henvises til Sag Nr. 201/99 i Mødet den 18de Maj.

442/98. Efter Indstilling af Udvalget for Marselisborg af 27de s. M. bifaldt Byraadet, at der opføres en Pavillon til Beværtningsbrug i Marselisborg Skov „Friheden“ paa det nuværende Skovfogedsteds Plads.

Det tilføjes derhos, at Udvalget i Genhold hertil i Mødet den 9de Februar fremkom med 4 forskellige af Arkitekt Kühnell udarbejdede Skizzer til en saadan Bygning og, at disse Skizzer bleve drøftede, men derpaa tilbagesendte til Udvalget med Opfordring til dette, om ligeledes at lade udarbejde Planer til en Restavrationsbygning med et dertil sig sluttende mindre Hotel i Skovterrænet ved Barna nedlagte Vandmølle.

Derhos bemærkes det, at der i nyssnævnte Møde, den 9de Februar, fremkom en Forestilling af 1ste s. M. fra Repræsentanter for samtlige Afholdsforeninger i Aarhus om, at der ikke maatte finde Udskænkning af spirituose Drikke Sted i den paatænkte Beværtningsbygning i Skoven „Friheden“, hvilket Andragende blev overgivet Udvalget til Erklæring.

Begge disse Anliggender kom derefter paa ny til Forhandling i Mødet den 16de Februar, hvor Byraadet, efter Udvalgets Indstilling, bestemte sig for Antagelsen af Skizzen Nr. 2 som Grundlag for Udarbejdelsen af Planen til den ovennævnte Restavrationsbygning, og derhos tog en fra Udvalget fremkommen Meddelelse til Efterretning om, at der senere fra samme kunde forventes nærmere Indstilling om Opsørelse af en Restavrationsbygning og et dermed i Forbindelse staaende mindre Turisthotel ved Barna Mølle.

Se Sag Nr. 129/1899 i Mødet den 16. Marts.

Med Hensyn til Afholdsforeningernes ovennævnte Andragende vedtoges det dernæst, efter Udvalgets Indstilling, at svare Andragerne, at Byraadet ikke vilde have noget imod, i Kontrakten med den event. Vært i Restaurationsbygningen at indsætte en Bestemmelse om, at denne tvende Dage om Aaret, efter nærmere Aftale imellem Udvalget og Afholdsforeningerne, naar disse holde Fest i Skoven, uden særligt Bederlag skulde være forpligtet til at udlade at sælge Spiritus.

Denne Bestemmelse blev derefter paa Foranledning af et af Afholdsforeningerne under 25de Februar derom indgivet fornyet Andragende og i Overensstemmelse med Marjelsborgudvalgets Indstilling af 14de Marts i Mødet den 16de Marts ændret derhen, at Antallet af de Dage, paa hvilke det vilde blive forment Værten i den paatænkte Restaurationsbygning at sælge Spiritus, bestemtes til 6, hvoraf de 2 kunde være Søndage i Tiden imellem den 1ste Maj og 1ste November, dog at de 2 Pinsedage og Grundlovsdagen i ethvert Tilfælde vilde blive undtagne fra Forbuddet.

Med Hensyn til selve den paatænkte Bygning tilføjes det derhos, at da Udvalget i Mødet den 6te April fremkom med Forslag til nærmere Bestemmelse af Grundtrækkene samt Beføstringen, fraveg Byraadet sin ovenfor tagne Beslutning, idet der rejste sig en Stemning for i det væsentlige, men dog under forbedrede Omstændigheder, at bevare den nuværende Karakter af Forholdene paa det paagældende Sted, nemlig Skovfogedhuset noget til højre for den nordlige Indførsel til Skoven. Man anmodede derfor i sidstnævnte Møde, den 6te April, Udvalget om at fremkomme med nye Forslag paa Grundlag af, hvad der i saa Henseende var udtalt under Sagens Drøftelse.

445/98. I Anledning af et fra Gæstgiver J. Rasmussen m. fl. Beværtningsdrivende under 31te j. M. indkommet Andragende om, at Andragerens Borgerstaber som Gæstgivere maatte blive ombyttede til Værtshusholderborgerstaber, nedsettes der et af Formanden, Bertelsen, Larsen og Wærum

bestaaende Udvalg til at afgive Betænkning i Sagen. (Se Mødet den 24de August under Sag ^{181/99}).

^{10/99}. Man besluttede at genvælge samtlige hidtilværende Medlemmer af de etaarige Udvalg som saadanne ogsaa for det kommende Aar. (Om Besættelsen af disse Udvalg se Mødet den 13de Jan. 1898 under Sag Nr. ^{10/98}).

^{22/99}. Fra Bestyrelsen for Kong Christian IX og Dronning Louises Guldbryllupsasyl forelaa der Meddelelse af 3die d. M. om, at Aahlet i forrige Aar — aasset fra de af private ydede Bidrag — havde haft følgende Indtægter:

Fra Aarhus Byraad	300 Kr.
Fra Spare- og Laanekassen, Aarhus	100 —
Rente af Aahlets Kassebeholdning.....	150 — 17 Ø.
Til sammen....	557 Kr. 17 Ø.

hvoorefter det vedtoges at lade Aahlet anvise 942 Kr. 83 Øre til Udbetaling af Renteindtægten fra forrige Aar af Konsul Rudolph Wulff og Husstrus Legat til Fordel for ovennævnte Aahlet.

(Se Mødet den 26de d. M.).

^{23/99}. Efter Indstilling af Brolægningssudvalget af 22de f. M. bifaldtes det, at det paa Konto VIII 2 1 i Budgettet for indeværende Aar til Ombrolægning af forskellige Gader bevilgede Beløb af 30,000 Kr. maatte anvendes saaledes, at der brugtes 10,380 Kr. til Østergade paa Strækningen fra Frederiksgade til midt imellem Søndergade og Amaliegade, og 19,050 Kr. til Udfaltering af Mejlgade paa Strækningen fra Raadhuset til Tværgade; dette sidste Arbejde vil dog i sin Helhed koste 48,100 Kr., men heraf ere de 19,200 Kr. Bidrag fra vedkommende Grundejere, 5000 Kr. Bidrag fra Fonden for de tidligere Landevejsgader, og 4850 Kr. er en fra forrige Aar overført Bevilling, saaledes at kun ovenansførte 19,050 Kr. skulle tilvejebringes i indeværende Aar.

^{24/99}. Da de Bærelser, som Lægerne bebo i Gavlen paa

Administrationsbygningen til Kommunehospital, holde sig meget fugtige, hvad der formentlig kunde modvirkes ved Anbringelse af 4 Binduer imod Syd, bifaldtes det, efter Sygehusudvalgets under 3die d. M. derom foreliggende Indstilling, at der med en Beføstning af 310 Kr. maatte anbringes 4 Binduer i de paagældende Lokaler.

28/99. Efter Ræmnerens og Kommunebogholderens af Kasseudvalget under 4de d. M. anbefalede Indstilling af 28de f. M. bifaldtes det, at der med en Udgift af 350 Kr. maatte indlægges Gas i Ræmner- og Bogholderlokalerne.

Dette Beløb blev i Mødet den 12te d. M. forhøjet til 529 Kr., da det viste sig, at den første Sum, der var kalkuleret af Gasværket, var utilstrækkelig til at faa Arbejdet udført ved privat Entreprijs.

30/99. Efter derom fket Drøftelse vedtoges det at anmode Udbalget for Byens og Omegns Forskønnelse om at lade anbringe et nyt Stafit omkring Kong Frederik VII's Statue i Anlægget ved Banegaarden i Overensstemmelse med de under Sagens Behandling faldne Udtalelser.

Mødet den 12te Januar.

7/99—7. I Sagen angaaende Opførelsen af en Barakkestald for Rytteriet, se senest Mødet den 15de September f. M., var der fra 3die Dragonregiment modtaget følgende Skrivelse (B Nr. 952) af 9de f. M.

„Efter at de med det ærede Byraads Skrivelse af 16de f. M. modtagne Tegninger og Overslag vedrørende den projekterede Barakkestald gennem Generalkommandointendanturen have været indsendte til Godkendelse af Forplejningskorpset, har Regimentet under G. D. fra Intendanturen